

Kirkollishallituksen istunto 27.4.2022

Pöytäkirja

Aika: 27.4.2022 klo 13.00-15.30
Paikka: Kirkollishallituksen kokoustilat, Karjalankatu 1, Kuopio
Läsnä: arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, metropoliitta **Elia**, piispa **Sergei**, kirkkoherra **Marko Patronen**, **Ritva Bly**, **Anna-Katriina Salmikangas**, **Matti Tolvanen**
Esittelijät: palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö**, palvelukeskuksen lakimies **Jari Rantala**, kirkkopalvelujen koordinaattori **Sirpa Okulov**, talouspäällikkö **Henna Mynttinen**, vastaava tiedottaja **Maria Hattunen**
Sihteeri: Asta Hyttinen
Este: nunna Elisabet

Arkkipiispa Leon esittely

23

Yksityisoikeudellisten asiakirjojen allekirjoittaminen

Kirkollishallitus on 18.1.2022 (§ 1) valinnut palvelukeskuksen johtajaksi Jari Rönkön ja hän on ottanut toimen vastaan 1.3.2022 lukien.

Esitys:

Kirkollishallitus päättää myöntää palvelukeskuksen johtajalle Jari Rönkölle oikeuden allekirjoittaa Suomen ortodoksisen kirkon puolesta annettavat yksityisoikeudelliset asiakirjat 1.3.2022 alkaen. Nimenkirjoitusoikeus on voimassa toistaiseksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

24

Suomen ortodoksisen kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelma 2021–2025

Vuoden 2020 kirkolliskokous päätti sivistysvaliokunnan mietinnön mukaisesti tavoite- ja toimintasuunnitelman vuosille 2021-2025 seuraavassa muodossa:

”Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään” (Joh. 15:5).

MISSIO:

Suomen ortodoksinen kirkko on ylösnousseen Kristuksen kirkko. Sen tehtävänä on julistaa ilosanomaa Kristuksesta, johdattaa pelastukseen ja kutsua kantamaan vastuuta koko luomakunnasta.

VISIO:

Kutsuva, kasvava ja kukoistava Kristuksen kirkko.

ARVOT:

Lähimmäisenrakkaus, avoimuus ja vastuullisuus.

Tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla visio saavutetaan:

KUTSUVA KIRKKO

”Palvelkaa toisianne rakkaudessa” (Gal. 5:13).

1. Turvataan korkeatasoinen jumalanpalveluselämä kaikissa seurakunnissa.
2. Vahvistetaan piispojen ja pappien tehtävää opettajina ja hengellisinä ohjaajina ihmisten Jumala-suhteen ja Kristukseen sitoutumisen lujittamiseksi.
3. Lisätään etsivää diakoniatyötä ja laaditaan ohjelma seurakuntaan liittyvien sitouttamiseksi aktiiviseen toimintaan.
4. Lisätään luottamushenkilöiden, seurakunnan työntekijöiden ja seurakuntalaisten vuorovaikutusta yhteisten tavoitteiden kirkastamiseksi ja saavuttamiseksi.

KUKOISTAVA KIRKKO

”Olkaa toivossa iloiset, abdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävä” (Room. 12:12).

1. Luodaan yhteiset toimintamallit kirkon koko henkilöstön hyvinvoinnin, avoimen kuulemisen ja vaikutusmahdollisuuksien sekä jatkuvan oppimisen edistämiseksi.
2. Huolehditaan kirkon kulttuuriperinnöstä ja elävästä traditiosta.
3. Toimitaan esimerkkinä ympäristönsuojelussa ja kestävä kehityksen edistämiseksi.
4. Edistetään määrätietoisesti hallinnon rakenteellista muutosta kirkon toiminnan ja talouden pitkäjänteiseksi turvaamiseksi. Edistetään kanonisen ja maallisen oikeuden yhteensovittamista.

Kutsuva ja kukoistava kirkko on kasvava kirkko, joka toimii ekumeenisesti ympäröivässä yhteiskunnassa.

”Vain tämän voin sanoa: jättäen mielestäni sen, mikä on takanapäin, ponnistelen sitä kohti, mikä on edessä” (Fil. 3:13).

Esitys:

Kirkollishallitus esittää vuosille 2021–2025 hyväksytyyn tavoite- ja toimintasuunnitelman sisällön ja kirkollishallituksen 18.3.2022 kokouksessa päättämien painotusten pohjalta, että päätetään seuraavista konkreettisista toimenpiteistä tavoite- ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanon osalta.

Seurakuntien vuosisuunnitelmissa on otettava kantaa kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman toteutukseen. Tämä tarkoittaa sitä, että seurakunnat ohjataan määrittelemään omissa vuosisuunnitelmissaan kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman mukaisia toimenpiteitä. Näissä toimenpiteissä tulisi ottaa huomioon seurakuntakohtaisesti kaikki tavoite- ja toimintasuunnitelmassa kirjattujen KUTSUVA KIRKKO ja KUKOISTAVA KIRKKO alakohdat. Hiippakuntien piispat ohjaavat ja valvovat seurakuntien toimintasuunnitelmien laatimista ja toteuttamista.

Seurakuntien toiminnassa yhdistymisten jälkeen on kiinnitettävä erityistä huomiota pyhäkkökeskeisyyteen. Seurakunnat ohjataan määrittelemään omissa vuosisuunnitelmissaan mitä pyhäkkökeskeisyys kussakin seurakunnassa merkitsee ja mitä konkreettisia toimia seurakunta pyhäkkökeskeisyyden vahvistamiseksi tekee.

Seurakuntien passiiviset jäsenet on saatava aktivoitua mukaan seurakuntaelämään. Seurakunnat määrittävät omissa toimintasuunnitelmissaan ne toimenpiteet, joilla seurakuntien passiivisia jäseniä yritetään aktivoita seurakuntaelämään.

Seurakuntien toiminnassa on kiinnitettävä huomiota eroaviin seurakunnan jäseniin. Seurakuntien laatimissa toimintasuunnitelmissa määritetään ne seurakuntakohtaiset toimenpiteet, jotka seurakunta tulee toteuttamaan kirkosta eroamisen estämiseksi ja hillitsemiseksi.

Hyvin hoidettu uskonnon opetus ja vaikuttava nuorisotyö ennaltaehkäisevät kirkosta eroamista ja aktivoivat ihmisiä seurakuntaelämään. Seurakuntien on omissa tavoite- ja toimintasuunnitelmissaan otettava huomioon uskonnonopetus ja nuorisotyö. Koululaisjumalanpalvelukset ovat hyvä keino aktivoita oppilaiden perheitä ja huoltajia mukaan seurakuntaelämään.

Kirkon keskushallinto edistää ja painottaa omassa toiminnassaan kirkollishallituksen linjauksia ja hyväksytyyn tavoite- ja toimintasuunnitelmaan kirjauksia.

Päätös pannaan täytäntöön seurakunnissa, hiippakuntien piispojen ohjauksen ja ohjeiden mukaisesti.

Perustelut:

Esityksessä lähdetään siitä että tavoite- ja toimintasuunnitelman eläväksi saattaminen ja käytännön toimet tehdään seurakuntatasolla. Näin ollen myös päätökset sen mukaisista konkreettisista toimista tulee tehdä siellä. Esityksessä painotetaan sitä että tavoite- ja toimintasuunnitelman ohjaamisen ja valvonnan vastuu on hiippakuntien piispoilla.

Ritva Blyn vastaesitys:

Kirkollishallitus päättää vuosille 2021–2025 hyväksytyyn tavoite- ja toimintasuunnitelman ja kirkollishallituksen 18.3.2022 kokouksessaan päättämien painotusten pohjalta seuraavista konkreettisista ohjaustoimenpiteistä tavoite- ja toimintasuunnitelman pikaisen ja tehokkaan täytäntöönpanon tukemiseksi.

Seurakuntien toimintasuunnitelmissa on systemaattisesti toimeenpantava kirkon yhteistä tavoite- ja toimintasuunnitelmaa siten, että kaikki sen KUTSUVA KIRKKO ja KUKOISTAVA KIRKKO – alakohdat tulevat johdonmukaisesti huomioiduiksi. Hiippakuntien piispat tukevat seurakuntia tässä työssä ja edistävät yhteisten tavoitteiden saavuttamista.

Kaikkien seurakuntien on toiminnassaan kiinnitettävä erityistä huomiota pyhäkkökeskeisyyteen ja paikallisten yhteisöjen aktiivisen toiminnan vahvistamiseen. Tämän varmistamiseksi ja seuraamiseksi seurakuntien suunnitelmien on sisällettävä konkreettiset toimet pyhäkkökeskeisyyden edistämiseksi.

Seurakuntien on johdonmukaisesti suunniteltava ja toteutettava konkreettisia toimenpiteitä seurakuntalaisten säännölliseksi kuulemiseksi ja innostamiseksi toimintaan yhteiseksi hyväksi. Osana aktiivisen seurakuntaelämän toimenpidekokonaisuutta seurakuntien on linjattava toimet, joilla ne innostavat ja aktivoivat myös passiivisia jäseniään tulemaan mukaan seurakuntaelämään. Keinoja tavoittaa ja kohdata seurakuntalaisia uudella tavalla on syytä pohtia ja kirjata suunnitelmiin. Tässä yksi tärkeä keino on lapsi- ja nuorisotyön yhteyksien vahvistaminen uskonnon opetukseen. Etsivää diakoniatyötä tehdään yksinäisten ja eniten tukea tarvitsevien auttamiseksi.

Lisäksi seurakuntien toimintasuunnitelmissa on erikseen määriteltävä seurakuntakohtaisia toimenpiteitä, joilla pyritään torjumaan ja vähentämään kirkosta eroamista ja selvittämään sen syitä.

Aktiivinen lapsi- ja perhetyö, osallistava nuorisotyö ja vaikuttava diakoniatyö tuovat ihmisiä mukaan seurakuntaelämään ja voivat torjua kirkosta eroamista. Seurakuntien on omissa tavoite- ja toimintasuunnitelmissaan pohdittava näiden kaikkien vahvistamista siten, että seurakuntalaiset voivat olla mukana tässä kehittämistyössä.

Kirkon keskushallinto tukee kirkolliskokouksen hyväksymän tavoite- ja toimintasuunnitelman ja kirkollishallituksen linjausten toimeenpanoa ja seurantaa. Ensimmäinen seurantaraportti toimitetaan vuoden 2022 kirkolliskokoukselle.

Perustelut:

Tavoite- ja toimintasuunnitelman eläväksi saattaminen, käytännön toimet ja näitä koskevat päätökset tehdään seurakunnissa. Hiippakunnan piispa valvoo, että seurakuntien talouden, hallinnon ja yhteistyön hoitamisessa noudatetaan voimassa olevia säännöksiä ja määräyksiä (KJ 63 § 8 kohta). Seurakunnan on toimitettava talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma ennen vahvistamista hiippakunnan piispalle lausuntoa varten (KJ 115.1 §).

Päätös:

Vastaesityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

25

Aamun Koitto lehden julkaiseminen vuonna 2022

Taustaa:

Vuoden 2018 kirkolliskokous vahvisti, että kirkon yhteistä tiedottamista kehitetään siten, että kirkko julkaisee vain yhtä kirkollishallituksen alaisuudessa toimivaa julkaisua, joka on kaikkien seurakuntien ja luostareiden yhteinen tiedotuskanava. Tavoitteena olivat sekä taloudelliset säästöt että toiminnalliset hyödyt.

Vuoden 2019 kirkolliskokous päätti, että vuoden 2020 talousarviossa varaudutaan uuden julkaisun perustamiseen. Rahaa varattiin sekä ulkoasusuunnitteluun että toimituskunnan palkkaukseen 1.10.2020 alkaen. Kirkollishallitus nimesi marraskuussa 2019 lehtihanketta edistämään työryhmän, joka jätti

raporttinsa kirkollishallitukselle helmikuun 2020 alussa. Kirkollishallitus käsitteli raporttia 19.2.2020 pidetyssä kokouksessa ja teki ensimmäiset valtakunnallisen lehden olemusta koskevat päätökset.

Lehden päätoimittaja aloitti työnsä joulukuussa 2020, jolloin uutta lehteä lähdettiin rakentamaan. Verkkolehden sivustopohja oli tehty jo aiemmin valmiiksi, kuitenkin niin, että tämä verkkolehden sivupohja oli vanhentunut, ja se piti päivittää. Tästä aiheutui aloittaessa ylimääräisiä kustannuksia. Lehden sisältöä on lähdetty rakentamaan ja kehittämään ennen lehden aloittamista tehtyjen kyselyjen pohjalta. Verkkolehti julkaistiin maaliskuussa 2021. Ensimmäinen paperilehti ilmestyi kesäkuussa 2021. Vuonna 2021 ilmestyi kolme paperilehteä ja vuoden 2022 puolella on ilmestynyt yksi lehti (numero 2/2022 ilmestyy 29.4.2022).

Paperisen lehden tekeminen ja osoiteteellinen jakelu on kilpailutettu vuonna 2021. Kilpailutuksen pohjana on toiminut laki julkisista hankinnoista. Kilpailutuksen perusteella lehden painamisen ja osoitteellisen jakelun toimittajaksi valikoitui Punamusta Oy. Ortodoksisen kirkon ja Punamusta Oy:n välillä ei kuitenkaan ole kirjoitettu sopimusta hankinnasta, kuitenkin kirkkoja Punamusta lähtivät yhdessä toteuttamaan sopimusta (sopimus jäsenlehden taitto-, painatus ja jakelupalveluista), joten voidaan katsoa, että sopimus on hyväksytty molempien tahojen toimesta ja on näin ollen astunut voimaan. Laki julkisista hankinnoista ei mahdollista sopimuksen muuttamista, olennaisilta osiltaan ilman painavia perusteita.

Lehden suurin yksittäinen kuluerä on postipalvelut ja nimenomaan osoitteellinen jakelu joka, vie noin 40 % lehden tekemiseen varatusta budjetista. Toiseksi suurin kustannuserä on henkilöstökustannukset. Kolmas iso yksittäinen kuluerä on painokulut, johon sisältyvät paperin kustannukset.

Vuoden 2022 ensimmäiseen painokseen on paperilaatua muutettu edullisemmaksi, mutta paperilaadun vaihtaminen aiheuttaa ongelmia tehdyn kilpailutuksen näkökulmasta, joten joudumme palaamaan tältä osin aiemmin käytössä olleeseen paperilaatuun.

Tämänhetkisellä lehden ambitiotasolla henkilöstöresurssit ovat tiukat, monet valmistelevat työt kuten aineistojen koonti vievät aikaa sisällön tuottamiselta. Lehden tekemisen henkilöstöresurssit ovat jo alun perin tiukat. Maria Hattusen työajasta on allokoitu 50 % lehden tekoon mutta käytännössä lehden teon lisäksi hän hoitaa täysipäiväisesti Ortodoksisen kirkon tiedottamista. Tämä korostuu varsinkin nyt Ukrainan kriisin aikana.

Punamusta Oy esittää sopimusmuutosta ja vetoaa sopimuksessa mainittuun ylivoimaiseen esteeseen (Sopimus jäsenlehden taitto-, painatus ja jakelupalveluista), joka on ilmennyt tarjouksen tekemisen jälkeen. Heidän esityksessään ylivoimaisen esteen muodostavat paperin saatavuusongelmat ja voimakas paperin markkinahinnan nousu, jotka johtuvat paperitehtaiden lakosta, voimakkaasta yleisestä kustannustason noususta ja etenkin energian hinnan nousu Venäjän ja Ukrainan välisen sodan seurauksena sekä globaalien pandemian aiheuttama nouseva hintakehitys. Nämä seikat vaikuttavat paperin hinnan nousemisen lisäksi myös jakelu- ja rahtikustannuksiin. Näillä perusteilla Punamusta esittää muutoksia sopimuksen hintoihin ja voimassaoloon.

Alkuvuodesta toteutuneiden kulujen ja budjetin vertailusta ja Punamustan tekemästä esityksestä käy ilmi, että nykyisellä kustannustasolla viiden lehden tekeminen ja osoitteellinen jakelu ei onnistu nyt siihen varatuilla taloudellisilla resursseilla. Lehden painatuksen ja jakelun kustannukset nousevat tälle vuodelle noin 50 000 euroa. Lisäksi henkilöstöresurssit ovat lehden nykyiseen tasoon nähden riittämättömät. Lehden päätoimittaja on sen ainoa päätoiminen työntekijä. Vastaavan tiedottajan työajasta on kohdennettu 50 % lehden toimitussihteerin tehtäviin ja sisällöntuotantoon, mutta viestintää on kuormittanut ja kuormittaa myös kaksi poikkeustilannetta: koronapandemia ja Ukrainan sota. Kirkon venäjänkielinen tiedottaja avustaa lehteä käytännössä oman täysiaikaisen toimensa ohella.

Esitys:

Kirkollishallitus myöntää Aamun Koitto lehden painattamiseen ja jakeluun 45 000 euron lisärahoituksen vuodelle 2022 sekä 15 000 euron lisärahoituksen lehden sisällön tuottamiseen vuodelle 2022. Tämä tarkoittaa 50 %:n lisä henkilöresurssia kuuden kuukauden ajalle. Vuonna 2022 tehdään ja jaetaan 5 printtilehteä. Mikäli lisärahoitusta ei myönnetä, julkaistaan vuonna 2022 vain neljä lehteä.

Perustelut:

Suomessa paperin valmistuksen työtaistelu, helmikuussa Venäjän ja Ukrainan välillä alkanut sota ja jo pidempään vaivannut globaali pandemia, ovat nostaneet lehden tekemisen kustannuksia rajusti. Pelkästään paperin hinta on tuplaantunut viimevuonna tehdystä kilpailutuksesta lukien. Posti nosti omaa jakeluhintaansa alkuvuonna 9,4 %. Energian hinta on myös kovassa nousussa. Tulevaisuuden näkyvä hintakehityksestä on myös synkkä. Hintakehitystä ennustavien laitojen mukaan, hinnat ovat jatkuvassa nousussa. Paperin saatavuusongelmat voivat kärjistyä tilanteeseen, jossa painopaperia ei ole saatavilla. Voi olla mahdollista myös sellainen tilanne, jossa nykyinen sopimuskumppani vetäytyy sopimuksesta.

Tässä muuttuneessa tilanteessa kirkollishallituksen tulee ottaa kantaa siihen, kasvatetaanko lehden resursseja ja varmistetaan vuoden 2021 kirkolliskokouksen päätöksen mukaisen lehtimäärän tekeminen ja jakelu vai luovutaanko yhden lehden painamisesta ja jakelusta. **Liitteet 25 a-e.**

Matti Tolvasen vastaesitys:

Vastaesityksen mukaan lisärahoitusta lehdelle vahvistettuun talousarvioon ei myönnetä ja siitä johtuen Aamun Koitto lehteä julkaistaan kirkolliskokouksen vahvistaman talousarvion mukaisessa raamissa niin, että lehti julkaistaan vuoden 2022 aikana neljänä numerona.

Päätös:

Vastaesityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely**26****Suomen ortodoksisen kirkon tiedonhallintayksikön määrittäminen**

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019 (myöh. tiedonhallintalaki) vaikuttaa Suomen ortodoksisen kirkon keskushallinnon ja seurakuntien kaikkiin julkishallinnon prosesseihin ja arkistoitaviin asiakirjoihin. Lain määräykset koskevat niin tietojärjestelmiä, tietoliikenneyhteyksiä, rajapintoja, lokeja kuin asiarekisterin (diaari) pitämistäkin. Tiedonhallintalaissa määritellään, että viranomaisen on järjestettävä tiedonhallintansa tiedonhallintayksikössä, jonka tehtäviin kuuluu mm. suunnitella miten lain vaatimukset toteutetaan ja vastuut jaetaan, laatia tiedonhallinnan kokonaisuuteen liittyvät ohjeet ja perehdyttää niihin sekä valvoa lain vaatimusten toteutumista ja ohjeiden noudattamista (tiedonhallintalaki § 4). Tämän lain soveltamisen pohjaksi Suomen ortodoksisen kirkon on määriteltävä sen keskuudessa tarvittavien tiedonhallintayksikköjen määrä.

Suomen ortodoksisen kirkon arkistointia ja asiakirjahallintoa ohjaa myös arkistolaki 831/1994, jonka pohjalta Kansallisarkisto on antanut 22.12.2021 ohjeen arkistoitavien asiakirjojen muodosta (KA/15906/07.01.01.00/2021). Tämän ohjeen mukaan kaikki 1.1.2022 ja sen jälkeen syntyvät julkishallinnon asiakirjat tulee arkistoida ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Määräystä sovelletaan taannehtivasti kaikkiin 1.1.2022 jälkeen syntyneisiin asiakirjoihin sekä keskushallinnossa että seurakunnissa.

Tiedonhallintalaissa korostuvat toiminnan digitalisointi, tietoturvallisuus ja tiedon jakaminen, Kansallisarkiston ohje taas määrittää, miten hallinnossa syntyviä asiakirjoja arkistoidaan. Tiedonhallintalaissa esitettyjen tietoturva-vaatimusten kohdentamiseksi tiedonhallintayksikön on tarkasteltava käsittelemiensä asiakirjojen julkaisuutta (mitkä ovat salassa pidettävien piiriin kuuluvia asiakirjoja) ja millä järjestelmillä, missä tiloissa ja kuka asiakirjoja käsittelee ja miten niistä luovutetaan tietoa esimerkiksi rajapintojen kautta. Tiedonhallintayksikkö laatii näistä kokonaisuuksista kattavan tiedonhallintamallin, jolla voi hallinnoida organisaation toimintaympäristöä ja tiedonhallintaa. Tiedonhallintamalli kuvaa tiedonhallinnan kokonaisarkkitehtuuria prosesseineen, tietojärjestelmineen ja tietovarantoinen tietoturvallisuus huomioiden (tiedonhallintalaki § 5).

Tiedonhallintayksikön määrittely selkeyttää tällä hetkellä työn alla olevia kirkon hallinnon kehitysprojekteja, joiden avulla saadaan sekä asiakirjahallinnon prosessit että työvälineet yhdenmukaisiksi ja selkeiksi kaikissa seurakunnissa sekä seurakuntien ja keskushallinnon välillä. Tämä on edellytys tiedonhallintalain ja Kansallisarkiston 22.12.21 ohjeen toteuttamiselle.

Esitys:

Kirkon palvelukeskuksesta, hiippakunnista ja seurakunnista muodostetaan yksi tiedonhallintayksikkö, joka keskitetysti hoitaa tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamista keskushallinnossa ja seurakunnissa jakamalla vastuut, laatimalla tiedonhallintamallin vaatimat asiakirjat, ohjeistamalla ja kouluttamalla sekä hoitamalla yhteishankintaprojekteja. Tiedonhallintayksikön muodostamisen organisoi kirkon palvelukeskuksen johtaja ja asiakirjahallinnon prosessien ajanmukaistamista tehdään seurakuntakanslioissa tiedonhallintayksikön antamien ohjeiden mukaisesti. Tiedonhallintalain soveltamisen toteuttamista seurataan hallinnon tarkastusten yhteydessä.

Perustelut:

Seurakuntien voimavarat pitää kohdistaa kirkon perustyöhön kirkollisten toimitusten, kasvatuksen, opetuksen ja diakoniatyön piirissä. Seurakunnista ei löydy osaamista eikä, tarvittavia resursseja lain vaatimusten täyttämiseksi. Keskitetty asiakirjahallinnon ja arkistoinnin ohjaus säästää niin henkilöstö- kuin taloudellisia resursseja, kun seurakunnissa ja keskushallinnossa ei tehdä päällekkäistä työtä. Tiedonhallintayksikön järjestäytymiseen liittyvät tekniset ratkaisut on mielekästä tehdä kustannustehokkaasti. Tiedonhallintayksikön määrittelyllä on vaikutusta esimerkiksi seurakuntien tulevaisuudessa tarvitsemien järjestelmien ja rajapintojen hankintoihin.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

27

Peruskorjausavustusten uudelleen kohdentaminen

Venäjän 24.2 aloittama hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on ajanut valtavan määrän ihmisiä kodeistaan pakolaisiksi. Suurin paine kohdistuu Ukrainan naapurimaihin mutta myös suomeen on saapunut jo nyt suuri joukko Ukrainan pakolaisia. Migrin mukaa, ennen pääsiäistä heitä rekisteröitynyt turvapaikanhakijoiksi noin 22 000. Suomeen heitä on arvion mukaan tullut huomattavasti enemmän ja määrän uskotaan tuplaantuvan. Tällaista määrää emme ole nähneet näin lyhyessä ajassa sitten sotiemme. Merkittävä joukko tästä määrästä on naisia, vanhuksia ja lapsia. Monessa tapauksessa isovanhempi tuo lapsijoukon turvaan.

Olemme havainneet, että turvapaikanhakijaksi rekisteröitymisen ja yhteiskunnan tuen saamisen välissä on monesti pitkä aika. On ollut tilanteita, joissa yhteiskunnan tarjoamaa tukea ei ole saatu kuin vasta kahdenviikon kuluttua rekisteröinnistä. Lisäksi olemme saaneet tietoja, että viranomaisten tarjoama apu on osittain ruuhkaantunut.

Ukrainassa ihmiset ovat lähteneet pakoon niiltä alueilta, joiden väestöstä valtaosa on ortodokseja. Tänne saapuessaan heille on luontevaa olla ensimmäisenä yhteydessä kirkkoon. Seurakunnissamme on tullut eteen tilanteita, joissa Ukrainan pakolaiset ovat nälkäisiä, heillä ei ole kunnollisia vaatteita ja heiltä puuttuu arjessa selviämisen perustarpeita kuten pesuaineita ja vaippoja. Monella paikkakunnalla ortodoksinen kirkko on melkein yksin tarjoamassa tarvittavaa hätäapua.

Hengellisen avun tarve on myös suuri ja ilmeinen. Ukrainasta paenneilla on tarve saada hengellistä apua, osallistua jumalanpalveluksiin, olla yhteydessä kirkkoon ja saada lohdutusta tilanteeseensa. Pakolaisia majoitetaan kotimajoitukseen, vastaanottokeskuksiin tai muihin yhteiskunnan tarjoamiin tiloihin. Monesti nämä majoituspaikat ovat kaukana lähimmästäkin kirkosta tai pyhätöstä ja ihmisten on näin ollen vaikea, jopa mahdotonta päästä omin avuin esimerkiksi jumalanpalveluksiin.

Seurakuntamme ovat lähteneet vastaamaan pakolaisten henkiseen ja materiaaliseen hätään, heillä käytettävissä olevilla resursseillaan. On toimitettu kirkollisia toimituksia, kastettu lapsia, pidetty panihidoja, sekä alettu jakaa ja koordinoida ruokaa ja muuta materiaalista apua. Osa tästä toiminnasta on käynnistetty monessa seurakunnassa innokkaiden vapaaehtoisten toimin. Vapaaehtoistoiminta on tuonut seurakuntalaisia yhteen yhteisen asian äärelle. Seurakunnissa alkavat kuitenkin taloudelliset ja inhimilliset resurssit loppua.

Päätösesitys:

Kirkollishallitus esittää, että satatuhatta euroa (100 000 €) kirkon talousarviossa varatuista peruskorjausavustuksista kohdennetaan seurakuntien kautta ukrainalaisten pakolaisten auttamiseen Suomessa. Tästä uudelleen kohdennettavasta rahasta yksi kolmasosa (33 333 €) kohdennetaan hengelliseen kriisiapuun seurakunnissa, yksi kolmasosa (33 333 €) Ukrainan pakolaisten hyväksi, tehtävään diakoniatyöhön ja yksikolmasosa (33 333 €) seurakuntien jakamaan materiaaliseen apuun Ukrainan pakolaisille.

Kirkollishallitus esittää myös, että loppuja talousarviossa varattuja peruskorjausavustuksia, 100 000 € ja kiiltokultaus- ja konservointiavustusten osuutta 70 000 € ei tässä kohtaa jaeta, vaan niiden osalta kirkollishallitus tarkastelee mahdollista uudelleenkohdentamistarvetta myöhemmin. Kirkollishallitus esittää, että arkkipiispalle ja palvelukeskuksen johtajalle annetaan oikeus myöntää avustuksia kahteenkymmeneentuhanteen euroon asti, saapuneiden hakemusten perusteella. Myönnettyjen avustusten käytöstä seurakuntien tulee raportoida kirkollishallitukselle.

Perustelut:

Ukrainan pakolaisia saapunut myös Suomeen suurin joukoin ja nämä pakolaiset ovat suurelta osin ortodokseja ja juuri tämän vuoksi he hakevat apua ensimmäisenä kirkoltamme. Seurakunnat ovat tehneet hyvää työtä pakolaisten auttamiseksi mutta seurakuntien resurssit ovat rajalliset ja ne tarvitsevat apua auttaakseen sotaa pakoon lähteneitä. Yhteiskunnan apu on rajallista ja sen saapumisessa on pitkä viive. Olemme nyt sellaisessa tilanteessa, jossa kaikella Kirkon antamalla avuilla on suuri merkitys.

Ukrainan pakolaisten tarvitsema apua on nyt moninaista. Tarvetta on nyt niin hengelliselle kuin materiaaliselle avulle. Tällaista apua seurakuntamme voivat heille tarjota. Kirkon järjestämä ja tarjoaman apu on yhdistänyt seurakuntalaisia hienolla tavalla. Ympäri maata on herätty siihen millainen voimavara Kirkko ja seurakunnat ovat. Tämä hyvin liikkeelle lähtenyt auttamishalua tulee nyt kuitenkin tukea kirkon toimesta. Avuntarpeen kasvaessa ja monipuolistuessa Kirkon tulee varmistaa, että seurakunnilla on käytössään tarvittavia henkisiä ja materiaalisia voimavaroja.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Ritva Bly jätti eriävän mielipiteen päätökseen. **Liite 27.**

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely**28****Suomen ortodoksisen kirkon barometrin käynnistäminen**

Kirkolliskokousedustajat Elina Palola, Ulla Saarinen ja Aleksander Roszczenko esittävät, että kirkolliskokouksen olisi varattava noin 18 000 euron määräraha yhteistyösopimuksen toteuttamiseen Itä-Suomen yliopiston teologian osaston ja Suomen ortodoksisen kirkon kanssa. Yhteistyösopimus mahdollistaisi barometrin toteuttamisen. Barometrissä tulisi kerätä pitkällä aikavälillä karttuvaa perustietoa kirkon tilasta, toiminnasta ja kehityksestä sekä kulloinkin ajankohtaisista kirkon kannalta tärkeistä ilmiöistä ja kysymyksistä.

Vuoden 2021 kirkolliskokous päätti antaa barometrin käynnistämiseen 8 000 euroa (sis. alv). Itä-Suomen yliopisto esitti, että myönnetyllä määrärahalta voisi toteuttaa tutkimuksen, jonka temaattisena fokuksena on ”kasvatus ja jäsenyys”. Aineistonkeruu toteutetaan kristinoppikoulujen leireillä, seurakuntien perhekerhoissa ja kohdennetusti tiettyinä pyhäpäivinä. Kirkon osoittamat varat käytetään tutkimussihteerin palkkaamiseen. Pääosa rahoituksesta tulisi yliopiston perusrahoituksesta (palkat).

Esitys:

Barometriin suunnatut varat allokoidaan uudelleen tarveharkintaisesti seurakuntien tekemään avustustoimintaan- ja hengelliseen työhön Ukrainan sodan aiheuttaman muuttuneen tilanteen vuoksi.

Perustelut:

Barometriin suunnatun määrärahan supistaminen rajoitti tehtävän asettelua. Lähtökohtana tulisi olla kirkon päättäjien osoittama tarve sellaiseen tutkimukseen, jota tarvitaan päätöksen teon tueksi ja selvitys, millä euromäärällä sen saa toteutettua. Nyt sinänsä hyvän tutkimuksen asettelun on määritellyt yliopisto annetun euromäärän pohjalta.

Ukrainan sotatilanne koskettaa selkeästi ortodoksia seurakuntia. Pakolaiset hakevat nyt ensisijaisesti aineellista apua seurakunnista, sillä kirjautumisen jälkeen voi kulua useita viikkoja, kunnes he saavat niin sanotun vastaanottorahan (312 euroa/kk/aikuinen). Valtaosa pakolaisista on naisia ja lapsia ja siksi heitä on sijoitettu perheasuntoihin, joihin tarvitaan myös kalusteet ja ruuanlaittoon tarvittavat välineet. Myös hygieniatarvikkeita tarvitaan paljon. Suomen Punainen risti avustaa hankinnoissa, mutta etenkin yksityisiin majoituksiin hätämajoituksiin asettuneet hakevat apua seurakunnista.

Vastaanottokeskukset ovat usein kaukana seurakuntien pyhäköistä. Etenkin vanhukset ja lapset eivät pääse kulkemaan helposti jumalanpalveluksiin (vaikka Ukrainan passilla voi matkustaa ilmaiseksi julkisissa kulkuneuvoissa), siksi seurakunnat ovat kysyneet kirkolta apua kuljetuksiin ja ruokailuihin seurakunnissa. Myös vastaanottokeskuksista on tullut ruoka-apu pyyntöjä seurakuntiin. Pakolaisia tulee lisää kaiken aikaa. Enne pääsiäistä heitä oli kirjautuneina noin 22 000 henkilöä. Avuntarve on suuri ja se

tulee jatkumaan, sillä suurella osalla pakolaisista ei ole lainkaan rahaa, tai sitä on hyvin vähän (Ukrainan keskiansio on noin 500 euroa/kk).

Avustuspyyntöihin tulee varautua myös kohonneiden elinkustannusten vuoksi. Ne koskettavat kaikkia kansalaisia.

Päätös:

Kysytään kirkolliskokousedustajien Elina Palola, Ulla Saarinen ja Aleksander Roszczenko suostumusta neuvotella Itä-Suomen yliopiston kanssa heidän kirkolliskokousaloitteensa pohjalta toteutettavan yhteistyön sisällöstä ja tehdä asiasta esitys kirkollishallitukselle niin, että se voidaan käsitellä kesäkuun 2022 istunnossa.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

29

Kirkon keskusrahaston apurahat

Muutettu esitys

Kirkollishallitus on varannut **kirkon keskusrahastosta 20 000** euroa jaettavaksi apurahoina teologisiin jatko-opintoihin, ensisijaisesti opintojen loppuvaiheessa oleville opiskelijoille.

Määräaikaan 22.3.2021 mennessä tuli kaksi hakemusta kirkon keskusrahastoon.

Määräajan jälkeen saapui Itä-Suomen yliopiston hakemus ukrainalaiselle sotapakolaiselle Hanna Kostenkolle:

1. **TM, Sami Fyrqvist** hakee 20 000 euroa Suomen ortodoksisen kirkon papiston pappeuskuvan tutkimiseen väitöskirjatyönä. Suosittelijana on apul.professori Pekka Metso, yliopiston lehtori Esko Ryökäs ja yliopiston lehtori emeritus Jarmo Hakkarainen
2. **TM, pastori Marko Mäkinen** hakee 20 000 euroa patristiikan alaan sijoittuvaan reliikkiteologiaa käsittelevään väitöskirjatyöhön, suosittelijana professori Serafim Seppälä, **Mäkinen veti pois hakemuksensa 26.4.2022 saatuaan apurahan Suomen Kulttuurirahastolta.**
3. **Väitöskirjatutkija, Hanna Kostenko** hakee 10 000 euroa, saattaakseen loppuun väitöskirjansa ”Modernin ukrainalaisen kulttuurin antropologinen ulottuvuus postkolonialismin valossa: uskonto identiteetin perustana”, suosittelijana Maria Takala-Roszczenko

Päätösesitys:

TM Sami Fyrqvist	10 000 euroa
Väitöskirjatutkija Hanna Kostenko	10 000 euroa
TM Marko Mäkinen	-

Perustelut:

Hakijoista Mäkinen täyttää parhaiten hakukriteerit. Työ on edennyt määrätietoisesti ja sen valmistuminen on lähellä (vuosi 2023). Mäkinen esitti luopuvansa apurahasta Kostenkon hyväksi, mikäli hän tulisi valituksi apurahan saajaksi. Mäkinen on saanut apurahan Suomen Kulttuurisäätiöltä ja hän peruutti hakemuksensa. Kostenkolle haetaan 10 000 euron apurahaa, jonka avulla hän saa väitöskirjansa päätökseen ja saa paikan Itä-Suomen yliopiston projektitutkijana. Yliopistolla on mahdollisuus palkata

hänet vain kahdeksi kuukaudeksi. Apurahan turvin hänet voidaan palkata 10 % tutkijasopimuksella teologian osastolle vuoden 2022 loppuun ja hän saisi käyttöönsä yliopiston infrastruktuurin. Ukrainan sodan vuoksi tilanne on poikkeuksellinen. Kostenko on pannut Harkovasta kolmen tyttärensä kanssa ja on saanut tilapäisen suojelun päätöksen, joka mahdollistaa työnteon.

Fyrqvistin työ on mielenkiintoinen ja sen tulokset rikastuttavat etenkin pastoraaliteologian tutkimusperinnettä. Hänen tutkimuksensa kohteena on papiston pappeuskuva. Artikkeliväitöskirjan taustatyöt on tehty ja ensimmäisen artikkelin julkaisua odotetaan keväälle 2022. Hänen oman arvionsa mukaan työn olisi valmis vuonna 2024.

Liitteet:

- Liite 29 a**, Fyrqvist, hakemus
- Liite 29 b**, Fyrqvist, lausunto Pekka Metso
- Liite 29 c**, Fyrqvist, tutkimussuunnitelma
- Liite 29 d**, Fyrqvist, opintosuoritusote
- Liite 29 e**, Fyrqvist, ansioluettelo
- Liite 29 f**, Fyrqvist, budjetti
- Liite 29 g**, Mäkinen, hakemus (survey monkey)
- Liite 29 h**, Mäkinen, hakemus
- Liite 29 i**, Kostenko, hakemus

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

30

Valamon opiston yhteistoiminnan arviointi 2022

Esteellisyys: Anna-Katriina Salmikangas

Arvioinnin kohteena on vuosi 2021. Valamon opiston ja kirkon yhteistoiminnan arviointikeskustelu pidettiin 5.4.2022. Paikalla olivat rehtori Sirpa Koriala, palvelukeskuksen johtaja Jari Rönkkö ja kirkkopalvelujen koordinaattori Sirpa Okulov.

Valamon opisto sitoutuu toteuttamaan Suomen ortodoksisen kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman linjauksia ortodoksisessa hengessä toimivana vapaan sivistystyön oppilaitoksena.

Vallitseva koronatilanne vaikutti opiston toimintaan myös vuonna 2021, mutta edellisvuotta vähemmän. Joitakin kursseja jouduttiin perumaan ja eräitä toteutettiin koronarajoitusten puitteissa pienempinä ryhminä. Kirkon tuella toteutetut, normaalihintaa edullisemmat kurssit toteutuivat hyvin (85 % toteutui). Myös niin sanotut oto-papeille ja diakoneille suunnatut kurssit toteutuivat.

Vuonna 2021 opisto toteutti Suomessa oleville orientaalisille ortodokseille suunnatun koulutuksen, jonka tavoite oli kertoa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä. Koulutus rahoitettiin kokonaan valtion

tuen turvin. Myös venäjänkielisille suunnattuja kursseja pidettiin. Venäjänkieliset kurssit tukevat venäjänkielisen väestön integroitumista kirkkoomme.

Opisto järjestää vuosittain myös toimintaa seurakuntien senioreille. Myös tälle tapahtumalle kohdentuu kirkon tukea.

Valamon opiston ja kirkon yhteistoiminnan päälinjaukset ovat:

1. Valamon opisto toteuttaa aikuiskasvatuksen tehtävää kirkossa
2. Valamon opisto on suomalainen ikoniakatemia
3. Kirkon kasvatuksellisen tehtävän toteuttaminen

Kaikista kursseista toteutui suunnitellusti 70 % (kirkon tukemista 85 %). Toiminnassa oli mukana yhteensä 1346 opiskelijaa ja opiskelijaviikkoja kertyi kaikkiaan 1194 (ed. vuosi 813). Valamon opisto on ainoa systemaattista ikonimaalausta tarjoava oppilaitos Suomessa. Opiston suoritteista 41 % kertyi ikonimaalauskurseista. Ikonimaalaukseen osallistuu paljon ei-ortodokseja. Osallistuja oppii ymmärtämään ikonin hengellisen merkityksen ja käytön kirkkomme perinteessä, sillä opetukseen kuuluu paljon ikonin historiaa ja teologiaa.

Vuoden 2021 korvaavat toiminnot ja uudet toimintamuodot

Uutena toimintamuotona opisto kokeili Opetushallituksen opintoseteleillä rahoitettua toimintaa (orientaaliortodoksien kurssit). Opintosetelirahoitus on jatkossakin mahdollisuus rahoittaa ja korvata kurssimaksuja vapaan sivistystyön piirissä. Kohderyhmiä ovat esimerkiksi maahanmuuttajat, joilla on kotikunta Suomessa, työttömät ja eläkettä saavat henkilöt, jotka eivät ole ansiotyössä.

Joitakin luentoja on striimattu ja vuolearning-oppimisympäristö on otettu käyttöön täydentävänä koulutusmuotona. Opistossa järjestettiin myös ekumeeninen ”kirkko striimaa”-työpaja.

Esitys:

Valamon opiston yhteistoiminnan arviointi hyväksytään talousarvion puitteissa.

Perustelut:

Valamon opisto on Suomen ainoa ortodoksinen kansanopisto, jonka oppimisympäristö on ainutlaatuinen. Kurssien ohjelmat rakennetaan niin, että opetus ja jumalanpalvelukset eivät ole ohjelmassa samanaikaisesti. Opiston kurssit toimivat matalankynnyksen toimintona tutustua Suomen ortodoksiseen kirkkoon.

Opisto on toteuttanut hyvin yhteistoiminnan mukaiset tehtävät ja opiston talous on hyvä. Opisto on myös ottanut käyttöön uusia toimintamuotoja pystyäkseen palvelemaan paremmin ja laajemmin opiskelijoita.

Liitteet:

Liite 30 a, Opiston yhteistoiminnan arviointi

Liite 30 b, Opiston tuloslaskelma

Liite 30 c, Toimintakertomus 2021

Liite 30 d, Opiston kurssit 2021

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Anna-Katriina Salmikangas ei osallistunut asian käsittelyyn, eikä päätöksentekoon.

Vastaavan tiedottajan esittely

31

Kirkkomusiikin kehittämisavustukset

Esteellisyys: Marko Patronen.

Kirkon keskusrahaston talousarviossa vuodelle 2022 on kirkolliskokouksen päätöksellä varattu 10 000 euron määräraha kirkkomusiikin kehittämiseen. Avustukset julistettiin 7.1. haettavaksi 1.3.2022 mennessä. Hakuajan puitteissa saapui viisi hakemusta. **Liitteet 31 a-h.**

Joensuun ortodoksinen mieskuoro haki 1 200 euron avustusta ortodoksinen kirkkomusiikin äänittämiseen ja julkaisemiseen verkossa.

Kanttori Valeria Ratilainen haki 1 500 euron avustusta nuorten valtakunnallisen ortodoksinen musiikkileirin järjestämiseen kesällä 2022.

Oulun ortodoksinen katedraalikuoro haki 2 300 euron avustusta 10-tuumaisten tablettien hankintaan kuoron laulajille.

Uspenie-kvartetti haki 3 000 euron avustusta kvartetin toiminnan vakiinnuttamiseen.

Säveltäjä Mikko Sidoroff haki 4 000 euron avustusta ruotsinkielistä Vigilia-sävellystä varten.

Hakemuksista on pyydetty asiantuntijalausunto ortodoksinen kirkkomusiikin yliopistotutkija Maria Takala-Roszczenkolta ja Ortodoksinen seminaarin kirkkomusiikin opettaja Petri Nykäselältä. **Liite 31 i.**

Muutettu esitys:

Kanttori Valeria Ratilaiselle myönnetään 3 500 euron avustus valtakunnallisen nuorten ortodoksinen musiikkileirin järjestämiseen kesällä 2022 siten, että avustuksesta 2000 euroa varataan ukrainalaisten nuorten leirille osallistumisen tukemiseen.

Joensuun ortodoksiselle mieskuorolle myönnetään 1 000 euroa.

Uspenie-kvartetille myönnetään 3 000 euroa.

Mikko Sidoroffille myönnetään 2 500 euroa.

Oulun ortodoksinen katedraalikuoron hakemus hylätään, koska avustushakemus ei täytä kehittämisavustuksen myöntämisen edellytyksiä.

Perustelut:

Osaavien muusikoiden johdolla toteutetut ortodoksiset musiikkileirit madaltavat nuorten kynnystä osallistua kirkolliseen elämään ja antavat heille valmiuksia osallistua oman seurakunnan kirkkomusiikkitoimintaan. Nuorten taidot huomioiva ohjaus tarjoaa heille samalla tärkeitä osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemuksia.

Kuten musiikki yleensäkin, myös kirkkomusiikki on luonteeltaan kansainvälistä. Siksi nuorten musiikkileiritoiminta soveltuu hyvin myös toimintamuodoksi, jolla avataan ukrainalaisnuorille ovia seurakuntaelämään Suomessa.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Merkittään, että Marko Patronen ei osallistunut asian käsittelyyn, eikä päätöksentekoon.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

32

Kari Paakkolan ja Johanna Heikkilän oikaisuvaatimus koskien Pohjois-Suomen ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöstä 22.1.2022 § 7

Esteellisyys: Marko Patronen

Tausta:

Seurakunnat ovat neuvotelleet yhdistymissopimuksen asiasisällön ja seurakuntien seurakunnanvaltuustot ovat hyväksyneet sopimuksen, jonka mukaisesti se on astunut voimaan 1.1.2022 ja Lapin sekä Kajaanin ortodoksiset seurakunnat ovat lakanneet ja yhdistyneet Oulun ortodoksisen seurakuntaan. Uuden seurakunnan nimeksi on tullut Pohjois-Suomen ortodoksinen seurakunta. **Liite 32 a.**

Kirkollishallitus on vahvistanut seurakuntien seurakunnanvaltuustojen päätökset koskien seurakuntien yhdistymissopimuksen hyväksymistä.

Vaatimukset:

Oikaisuvaatimuksen tekijät vaativat, että seurakunnanvaltuuston päätös kumotaan ja palautetaan seurakunnanneuvoston uudelleen valmisteltavaksi, koska yhdistyneiden seurakuntien seurakunnanvaltuustojen hyväksymän ohjesäännön 5.1. kohdan mukaisesti seurakunnanneuvostoon valitaan viisi jäsentä kirkkoherran ja pääkirkon isännöitsijän lisäksi. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen mukaisesti on valittu kuusi jäsentä kirkkoherran ja pääkirkon isännöitsijän lisäksi.

Liite 32 b.

Lausunto:

Seurakunnanneuvosto on antanut pyydetyn lausunnon, jonka mukaisesti se katsoo seurakunnanneuvoston valintaa koskevan päätöksen syntyneen laillisesti ja seurakunnanvaltuuston toimivallan puitteissa. **Liite 32 c.**

Vastine:

Oikaisuvaatimuksen tekijät eivät ole antaneet pyydettyä vastinetta asiassa.

Esitys:

Oikaisuvaatimus hyväksytään ja Pohjois-Suomen ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätös 22.1.2022 § 7 kumotaan ja asia palautetaan seurakunnanneuvostolle uudelleen valmisteltavaksi.

Perustelut:

Lapin ja Kajaanin ortodoksiset seurakunnat ovat yhdistyneet Oulun ortodoksiseen seurakuntaan 1.1.2022 lukien ja seurakuntien yhdistymissopimus on hyväksytty kirkollishallituksessa, jonka mukaisesti Pohjois-Suomen ortodoksiselle seurakunnalle on seurakunnanvaltuustoissa hyväksytty seurakunnan hallintoa ja toimintaa koskeva ohjesääntö. Ohjesäännön 5.1. kohdan mukaisesti seurakunnanvaltuustoon valitaan kirkkoherran ja pääkirkon isännöitsijän lisäksi viisi jäsentä siten, että lakanneiden Lapin ja Kajaanin seurakuntien alueelta valitaan kaksi edustajaa kummastakin ja Oulun seurakunnan alueelta yksi edustaja.

Seurakunnanvaltuuston päätöksellä on rikottu aikaisemmin yhteisesti sovittua ohjesääntöä seurakunnanvaltuuston jäseniä valittaessa ja sen vuoksi päätös kumotaan. Seurakunnanvaltuuston on valmisteltava jäsenten valintaa koskeva asia noudattaen kirkollishallituksen vahvistamaa yhdistymissopimusta ja sen perusteella hyväksyttyä seurakunnan hallintoa ja toimintaa koskevaa ohjesääntöä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkittään, että Marko Patronen ei osallistunut asian käsittelyyn, eikä päätöksentekoon.

Talouspäällikön esittely

33

Suomen ortodoksisen kirkon tilinpäätös 2021

Vuoden 2021 talousarvion loppusummaksi oli arvioitu 7 100 euroa ylijäämää. Tilinpäätöksen ylijäämä oli 664 025,06 euroa (2020, 251 369,25 euroa) ja taseen loppusumma 17 621 257,59 euroa (2020, 17 219 664,48 euroa).

Keskusrahaston hoidossa oleville rahastoille on kirjattu 1,5 prosentin tuotto vuonna 2021.

Kirkon toimintatuotot olivat 3 390 675,39 (2020 2 972 186,04) euroa, ne ovat nousseet 14,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna (2020 -1,3 prosenttia). Vuoden 2021 osalta toimintatuottoihin vaikutti keskusrahastomaksun nosto. Henkilöstökulut 2 202 882,46 euroa ovat nousseet 2,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna (2020 2 144 280,19 euroa).

Toimintakulut ovat yhteensä 5 264 415,04 euroa (2020 5 084 815,16) ja ne ovat 3,5 prosenttia enemmän kuin edellisenä tilikautena. Valtionavustus oli 2 610 000 euroa (2020 2 579 000) euroa.

Eläkekassan kulut ovat 1 065 874,04 euroa (2020 1 081 710,80) euroa ja ne ovat vähentyneet 1,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Sijoitustoiminnan tulos oli 221 502,54 euroa, edellisenä vuonna tulos oli (2020 69 184,27 euroa). Sijoitustoiminnan tuotot olivat 430 022,98 euroa (2020 345 344,43 euroa) ja sijoitustoiminnan menot olivat 208 500,44 euroa ja vuonna (2020 276 160,16 euroa).

Taloussäännön mukaan sitovuustaso on kustannuspaikka. Talousarvion toteutumisesta on selvitys tilinpäätöksessä sekä kustannuspaikkakohtaisessa raportissa. **Liitteet 33 a ja 33 b, EI JULKINEN.**

Esitys:

Tilikaudelta 2022 esitetään kirjattavaksi keskusrahaston hoidossa oleville rahastoille 1,5 % tuotto. Kirkollishallitus allekirjoittaa kirkon keskusrahaston vuoden 2021 tilinpäätöksen ja tilinpäätöksen ylijäämä 664 025,06 euroa kirjataan edellisten tilikausien ylijäämä tilille.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Taluspäällikön esittely

34

Petsamon luostarin tilinpäätös vuodelta 2021

Petsamon luostari omistaa neljä vuokrahuoneistoa Kuopiossa. Luostarin tulot ja kulut muodostuvat huoneistoista. Tilikaudella ei ole aktivoituja remonttikuluja. Luostarilla on tuottoja yhteensä 20 779,98 (2020, 23 162,94) euroa ja kuluja 14 043,98 (2020, 11 714,50) euroa. Tilinpäätöksen ylijäämä on 6 736,00 (2019 11 448,44) euroa ja taseen loppusumma 324 415,90 (2019, 317 679,90) euroa. **Liite 34.**

Esitys:

Kirkollishallitus allekirjoittaa Petsamon luostarin vuoden 2021 tilinpäätöksen. Tilinpäätöksen ylijäämä 6736,00 euroa kirjataan edellisten tilikausien ylijäämä tilille.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Taluspäällikön esittely

35

Konevitsan luostarin tilinpäätös vuodelta 2021

Konevitsan luostarin omaisuus koostuu rahastoista, jotka kirjapidossa kirjataan hankintahintaan tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän markkina-arvoon. Luostarilla ei ole tuottoja tilikaudella 2021. Kuluja oli 341,17 (2020 418,35) euroa. Tilinpäätöksen alijäämä on -314,17 euroa (2020 -429,05) ja taseen loppusumma 59 855,03 (2020 60 169,20) euroa. **Liite 35.**

Esitys:

Kirkollishallitus allekirjoittaa Konevitsan luostarin vuoden 2021 tilinpäätöksen. Tilinpäätöksen alijäämä 314,17 kirjataan edellisten tilikausien alijäämä tilille.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Vuoden 2022 kirkolliskokouksen ajankohta ja kirkollishallituksen istuntopäivät

36

Kirkollishallitus päätti, että kirkolliskokous pidetään Valamon luostarissa poikkeuksellisesti 21.-23.11.2022.

Kirkollishallitus päätti, että se kokoontuu vuoden 2022 aikana 24.8, 28.9, 20.10 ja 23.11.2022 pidettäviin istuntoihin.

Perustelut:

Kirkon valtionapuhakemus on jätettävä opetus- ja kulttuuriministeriölle joulukuun 2022 alussa ja hakemuksen jättämiseen annettu päivämäärä on kirkkoa sitova. Avustushakemusta ei voida jättää, eikä laatia ennen kuin kirkolliskokous on käsitellyt ja vahvistanut vuoden 2023 talousarvion.

Normaalin aikataulun mukaisesti kirkolliskokous päättyisi vuonna 2022 30.11, jonka vuoksi valtionapuhakemusta ei pystytä tekemään ja jättämään ministeriölle asetetussa määräajassa. Tämän vuoksi kirkollishallitus erityisestä syystä päätti aikaistaa kirkolliskokouksen ajankohtaa viikolla kirkkojärjestyksen 35 § 1 momentti mukaisesti.

Huomionosoitukset

37

Arkkiepiispa Leon myöntämät kunniamerkit:

23.4.2022

Anna Rautakorpi, PKR 1. lk Ritarimerkki,
Ulla Tschurbanoff, PKR 1. lk Ritarimerkki

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Tiedoksi

38

Lintulan luostarin tilinpäätös ja vuosikertomus. **Liitteet 38 a-b.**

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

**Pöytäkirjan tarkastajat
39****Esitys:**

Pöytäkirjan tarkastavat metropoliitta Arseni ja Ritva Bly.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Leo

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Pöytäkirjan tarkastajat

Metropoliitta Arseni

Ritva Bly

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jari Rantala

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 27.4.2022 pöytäkirja on tarkastettu sähköpostilla 3.5.2022 ja todettu se kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon nettisivuille 3.5.2022 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.